

هم باره ، هم ده شان قازاندقدن سوکرا اسلام یوردی اولان مدینه یه دوندیلر .

عجیادشمن نهدن کله دی ؟ اولاقیصه جه سنی سویله ییم که : قورقوسندن . سوکراده ناصل اولوب ده کله دیکنی آکلاتیم :

ابوسفیان « کله جک سنه بدرده بولوشام » دییه میدان او قومشدی یا . بولوشمق زمانی باقلاشینجه کندیسنی بردوشونجه ، دها طوغریوسی برقورقودر آلدی . هله مسلمانلرک یوله چیقمق اوزره حاضرلاندیغنی ایشیدینجه یوره کی اوینادی . (نعیم بن مسعود الاشجی) اسمنده برینی چاغیروب :

— امان ، مدینه یه کیت . ابوسفیان ، غایت قوتلی برارودو ایله بدره کیده جک . سز ، صاقین چیقه ییم دییه ییکز ، بیتدیگکز کوندر ! کی سوزلرله محمدک اصحابی قورقوت که مدینه دن حرکت ایدمه سینلر . بونی یا بابیلیرسه ک سکا یکریمی دانه ده وه ویریرم . دیدی . پشین اوله رقد ده وه لردن برینی گه تیردی ، نعیمی بئند یروب مدینه یه طوغری یوله چیقاردی . خبرچی مدینه یه کلدی « مکلیلر ، غایت قالا بالق برحاله چیقیدیلر . قارش کیده جک اولورسه کز وای حالکزه ! » یولو آغیزلر قوللاندی . بونی دویان منافقلسه ویندیلر « محمد بوسفر قورتولمایاجق ! » هذیانلی ایتدیلر . مسلمانلردن بعضلری ده « چوقلغه داری صاچیلماز ! » کی دوشونجه لره دالدیلر .

فقط ابوبکر وعمر حضرتلری ، افندیمرک حضورینه کیتدیلر : — یارسول الله ! دشمن نه قدر چوق اولورسه اولسون الله ، پیغمبرینه یاردیم ایدر و دینی بوکسه لیر . بز ، ویردیکمز سوز اوزرینه بدره کیتمک ایسته رز . کیتمه یوب ده کندیمزه قورقاق دیدیرته مه یز . دیدیلر . بوسوز ، پیغمبر افندیمرک خوشنه کیتدی :

— الله حق ایچین کیسه کیتمه مش اولسه یدی بن ، یالکز باشمه کیده جکدم . بویوردی وهان سانجای عمجه سی اوغلی علی حضرتلرینک اوموزینه و یروب یوله چیقدی .

ابوسفیان ایسه نعیمی مدینه یه کونده ردکدن سوکرا مشرک لک اشرافیه کوروشمش ،

— بزده طویلانوب یوله چیقالم . اگر محمد ، حرکتیزی ایشیدیرده قیمیلدانمازسه نه اعلی ، بز سوزیمزی طوتدق ، اونلر طوتما دی ! دیرز . یوق چیقاجق اولورسه بوسنه قیطلق وار ، حیوانلریز بیه جک اوت بولامادی . دییه کری دونه رز . دیمش . ایکی کون قدر مکدن آچیلقدن و مسلمان اوردوسنک حرکتی خبر آلدقدن سوکراده دیدیکنی یامش ، یعنی اوردوسیه دونوب مکیه کیتمشدی .

شمدی شوقسه دن براز حصه چیقارالم :

احد محاربه سی کی مسلمانلرک بوزولماسیه یتمش بر جنکده ، غالب کن اوردونک قوماندانی ، قولتوقلرینی قابارته قابارته کله جک سنه پنه بولوشوب چارپیشالم دییه آتوب طوتویور .

احکام شریعتده مرجع می اولسون ؟ بوکا شریعت دینیز . بلکه قانون کینی دینیرکه شریعت جلیله من آدن میرا ومنزه در .

شیخ الاسلام اسبق موسی کاظم افندی حضرتلرینک اعیان کریمسند بک طوغری اوله رق سویلدیکی وجهله : شریعت مطاع در ، مطیع دکدر . شریعت جلیله من ایله قابل تطبیق اولمیان بر مصلحت اولدینی کی ، قابل تطبیق اوله جق بر مفسدتده یوقدر و اوله ماز . شریعت جلیله منک سعادت و مصلحت عباددن باشقه برغایه سی یوقدر و اوله ماز .

« شریعت غیر قابل تطبیق برحاله کلیور . » سوزی تأمل نتیجه سی اوله رق سویلنمش برسوز دکدر . محرر محترم حکمده استعجال ایدیور . فلسفه جدیدده بیان اولوندینی اوزره حکمده استعجال قیاس فاسده منجر اولور . حکمده استعجال بویورلما یوبده بر چوق مأخذله مراجعت اولونسه هر حالده حقیقه یاقلاشیلمش اولور .

بو هفته ده بو قدرله اکتفا ایدیورم .

از میرلی

اسماعیل حق

اسلام عسکرینه

ایکنجی بدر وقعه سی

مسلمان عسکر !

اونو تمادک یا ؟ (بدر) ده نیلن موقعده بر محاربه وقوع بولدیغنی آکلاتمشدم . او موقعده ایکنجی بروقه دها ها اولمشدرکه بوکا (بدر الاخرة) دیرلر ، (بدر الموعده) تعمیر ایدرلر . سینه کلنجه :

احد جنکنده مشرطک قوماندانی اولان ابوسفیان ، محاربه یی قازاندینی ایچین مسلمانلره قارش قفا طومش ، « کله جک سنه بدرده بولوشالم ، اوراده تکرار قوزمزی یا بلاشلم » دیمشدی .

رسول الله صلی الله علیه وسلم افندیمرک امری اوزره رینه عمر بن الخطاب حضرتلری ده « ان شاء الله بولوشورز » جواخی ویرمشدی .

هجرتک دردنچی سنه سی شوالی ایچنده ، اونی سواری اولق اوزره بیک بش بوز کیشیلک بر مسلمان اردوسی ، رسول الله حضرتلرینک قومانداسی آلتنده اولارق مدینه دن چیقدی و بدر موقعنه کیدوب دشمن درنکنک کله سنی بکله مه یه باشلادی . برهفته ، اون کون اوراده اوطوردینی حالده دشمن کلوب کوزو کمه دی .

بزم اناطولی ده اولدینی کی بدرده ده هر سنه بر یانایر قورولوردی ، هر طرفدن صاخیلر و آلیجیلر طویلانوب بویوک بر آلیش ویریش اولوردی .

بوسنه ده عادت اوزره او یانایر قورولدی . مسلمان عسکرلری ، محاربه یه کلیرکن یانلرینه مملکتلرینک محمولندن ده آلمشلردی . دشمن کله یجه او محموللری بازاره چیقاردیلر . محاربه یرینه تجارت ایدرک

ہوگا قارشی رسول اللہ افندیزہ ذرہ قدر قورقو ، حتی اوفاجق
برچکینمہ دویمادن پکی بولوشالم دیور . زمانی کلینجہدہ ہم سوزی
طوتمش ، ہمہدہ مسلمانلغک - سونوب کیتمش دکل - برسہہ ایچندہ
اسکینندن فضلہ یارلامش اولدینی دین دشمنلرینہ کوستہرمک ایچین
حرکت امرینی ویریور .

• احد جنکنہ یدی یوز کیشی اولہرق کیدن اسلام اوردوسی ؛
بریل صوکر ا بیک بشوز کیشیلک فداکار برقوتلہ یوروور .
حاضرلانیامہ باشلاماسیلہ مشرک قوماندانی دوشونمہ و بعض انترقہلر
چہویرمہہ مجبور ایتدیکی کبی حرکتیلہدہ مشرک اوردوسی قورقوتوب
کری دوندوروور . دیک کہ : دشمنہ قارشی ضعف وتردد کوستہرمک
دکل ، قوتلی کوروتمک وقوتی ایلری حرکتلہ اثبات ایتک لازم ایتش .
بویلہ یایمقده دائما غالب کلمہ و دشمنی مغلوب ایلہمہنی انتاج ایدہرمش .
کولتلی برکون ، یاخود مہتابلی رکیجہدہ یوروویک وقت
کولککہ دقت ایتدیکی ؟ اوزرینہ طوغرو کیدہجک اولورسہک سندن
قاجار . یوزنی چویرمہجک اولورسہک آرقہکن قوشار ، عادتاسنی
قووالار . ایشہ دشمنہدہ بویلہدر : اوزرینہ آیلیرسہک اوککدن
صیویشیر ، فقط معاذاللہ قورقوبدہ قاجہہ قالقیشیرسہک کولکک کبی
سنی تعقیبہ کیریشیر .

ایلہ ایسہ شوسوزی دائما عقلکده طوت :

قروالایان قاجیر ، قاجان ایسہ قووالانیر !

برده حکایہدہکی تجارت مسئلہسنی دوشون . اسلام اوردوسی ،
حرب ایتہہ کیتدیکی حالہ ، چاریشاجنی یرک بانایر جواری اولدینی
بیلدیکی ایچین اورایہ مملکت محصولندن کورتورمہنی دہ اونوتور .
بکلہدیکی دشمنی بولامانجہ کہ نیردیکی محصولاتی بازارہ چیقاریور .
قازانجلی بر آلیش ویریش یاییور .

— براز اول سویلہدیکم کبی - ہم بارہ . ہم شان قازانمش
اولدینی حالہ مدینہہ دونویور . تجارت ، بک ، بویوک و بک مہم
برشیدر . رسول اللہ افندیز برقاچ دفعہ کروانلہ کیدوب تجارت ایتشدی .
پیغمبرک قان آناسی و مسلمانلرک ایلک خلیفہسی اولان ابوبکر الصدیق
حضرتلری ، مدینہ چارشیسندہ آلیش ویریش یاباردی . افندیزک
دامادی اولان و مسلمانلرکده خلیفہسی بولان عثمان بن عفان حضرتلری
۱۵۰۰۰۰ آلتون ۱۰۰۰۰۰۰ درہم ، یعنی غروش میراث برافشدی .
آریجہ مالی و ملکی دہ واردی کہ ۱۰۰۰۰۰ آلتونن زیادہ طوتوبوردی .
جنتہ کیرہ جکلرینی پیغمبرک خبر ویردیکی (طلحہ) (زبیر) (عبدالرحمن
بن عوف) حضرتلریدہ غایت زنکین اولمشلردی کہ زنکینلکلری ہب
تجارت یوزندن ایدی .

مسلمانلغک ظہورندن اول عرب مشرکلری ، حج ایتک ایچین مکہہ
کلرلردی . بعضیلری دہ (ہم زیارت ، ہم تجارت) دیبہ یانلرندہ مال ،
متاع کہ تیررلردی . مکہ لیلر ایسہ شوخالی خوش کورمزلردی ، حتی
حجہ کلرکن مال کہ تیرمہسنی کناہ صایارلردی . حال بوکہ : مسلمانلغک

ظہورندن صوکر ا بونک کناہ دکل ، ثواب و صواب اولدینہ دائر
(لیس علیکم جناح أن تبتغوا فضلاً من ربکم) آیت کریمہسی نزول
ایتدی کہ اللہ اعلم « حج ایتاسندہ ربکزدن رزق ونصیب طلب ایتہ کزدہ ،
یعنی برابر کزدہ مال کہ تیرب اوصیرادہ تجارت یایما کزدہ سزک ایچین
کناہ بوقدر » دیمکدر . ایشہ ہمہشیریم ! بوراسنی دہ خاطرکدن چیقارما
وتذکرہ آلوب مملکتہ کیدیجہ همان تجارت ایتہہ باشلاکہ ہم اللہک
امرینہ اطاعت ، ہمہدہ پیغمبرلہ اصحابک حرکتلہ تبعیت ایتمش
اولورسک .

بزم کویلدلرک بعضیسندہ تحف برطیعت وار . چولوغنی ، چو حوغنی
برسنہ بسلہہجک قدر تخم آتیورده بوتیللکی قناعت صاییور . سن
بویلہ یایما . الکدن کلدیکی قدر فضلہ چالیشوب چوق قازانمایہ باق .
قازانجک لزومندن زیادہ اولورسہ آرتاتی خبر و حسناتہ صرف ایت .

طاہر المولوی

الواح انتباه

مسلمانلہ یی یورندن قالدیرمتی ایچون اوروپالیلرک خدعہلری

نصر ایتک نفرتیہ قارشی اسلامک مفارمتی

مسلمانلرک دینلریلہ احوال اجتماعیلری ، واستقباللری ، حقندہ هولاندالی
دوقتور ہرغرنجک آمریقادہ ویرمش اولدینی برقونفرانسی نوربورقده انتشار
ایدن (الہدی) جریہہ سی عربیجہہ ترجمہ ایدرک مقدمہ اولنی اوزرہ خلاصہ
دوقتورک احوالندن دہ بحث ایتمش ، اورادندہ المنارجلہسی اقتباس ایلہمش در .
بزدہ مسلمانلر ایچون عبرتلرہ مالی اولان بوقونفرانسی المناردن ترجمہ ایلہ وضع
انظار قارئین ایدیورز . قونفرانس اوزون اولدینی جنتلہ بوفتہ انجق نصفی درج
اولونہ بیلہمش در . متبانیسی دہ انشاء اللہ کلہجک ہفتہ کی نسخہ مزہ درج اولوندن صوکر ا
بوقونفرانس حقندہ بزدہ برقاچ سوز سویلہہجک .

« اسلامک ترقیات مستقبلہسی ، بدرجہہ مشاہیتلہ دین یهودک تاریخ
جدیدی اعادہ ایدہجکدر . دائما بوتون ادیانک نصرانیتہ انضمام
ایدہجکنی امید ایدن انجیل مبشرلرینک ، خرستیان میسیونرلرینک
اسلامیتہ تعلق ایدن باطل رؤبالری اسلامیت حقندہ قطعاً تحقق ایتز ،
چونکہ دین اسلام ، یقین بر آتیدہ قوتلی ، بارلاق بردین اولور ،
دین یهودینک نظیری اولارق دائما تغیر ایتکدہ اولان احتیاجات عصرہ
کندیسنی تطبیق ایدر .

ایشہ عمرینک ربع عصر مقداری احکام اسلامیہ ، اسلامک
شریعت و فلسفہسنی تدقیق ایلہ امرارایدن هولاندالی « دوقتور قریستیان
سنوک ہرغرنج » ک رأی بودر .

سویلندیکہ کورہ بودوقتور ، خیال پرست اولمدینی کبی غرضکار
برخبردہ دکل در .

اسلامہ عائد خصوصاتندہ عصرینک اعلم علماسندن در . چونکہ
« ہرغرنج » تاریخ اسلامی ، شریعت اسلامیہ ، فلسفہ اسلامی یالکز